

ดีบี เมตตา ภาคสองของ ‘โมเมนต์’

DB Metta เป็นการนำฟอนต์ DB Moment มาทำใหม่ให้เป็นไทยกว่าเดิม เพื่อเพิ่มทางเลือกใหม่ๆ ในการใช้งาน.

This new font is a makeover of the display face, DB Moment, whose letterforms were, in turn, derived from the Latin font Meta. More rounded line terminals have been added to render characteristic Thai looks for DB Metta and to make it suitable as a text font. Although primarily designed for body text, DB Metta's interesting forms, visual impact as well as high readability make it also suitable as display type -- even though casting display heads with distinctly Thai forms is not the vogue in the current design trend.

The name Metta sounds like the Thai word for "kindness", and at the same time denotes its design descent from the Latin Meta.

บรรดาฟอนต์ไทยเสมือนโรมันตระกูล DB นั้น DB Moment อาจถือได้ว่าเป็นฟอนต์ที่ดูทั้งเรียบทั้งหรู อยู่ในร่างเดียว. ต้องยกความดีให้ genes ที่ได้รับมาโดยตรงจากฟอนต์ Meta ของ Erik Spiekermann โดยเฉพาะตัว Light-Regular-Medium แม้ใช้ในขนาดเล็กๆ ก็ยังอ่านสบายด้วยช่องไฟที่ค่อนข้างโปร่งเป็นพิเศษของมันนั่นเอง.

อย่างไรก็ตาม มีคนไทยจำนวนไม่น้อยที่ปฏิเสธการอ่านฟอนต์ไทยแบบไร้หัวกลมๆ ถ้ามันใช้ในขนาดเล็ก. ผมจึงเกิดความคิดที่ว่าทำไมไม่เอา DB Moment มา Mo(dify) ใหม่ให้เป็นไทยๆ เสียเลย?

Metta

ล

ประสบการณ์ส่วนตัวที่เคยอ่านหนังสือฝรั่งที่ใช้ Meta เป็น text ตัวเล็กๆ ผมคิดว่าตัว Regular ของมันดูทึบไปหน่อย ทำให้อ่านไม่ราบรื่นเท่าที่ควร. ความทึบน่าจะเกิดจากสาเหตุที่ Meta เป็นฟอนต์ซึ่งค่อนข้างฉอม. เมื่อจะเอาตัวดีสเพลย์ไทยสไตล์ฝรั่งของ DB Moment มาเติมหัว ปรับแต่งรูปให้เป็นไทยๆ ตัวมันจะกว้างขึ้น ผมจึงปรับให้ตัวอักษรโรมันของมัน (ซึ่งใกล้เคียง Meta) ให้กว้างขึ้นเล็กน้อย อีกทั้งลดความหนาของเส้นลงจากเดิม จะได้อ่านสบายสมเป็น text มากขึ้น.

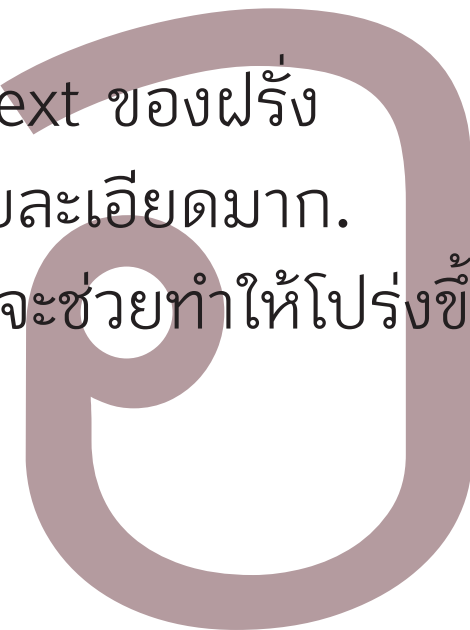
การทำ DB Moment ให้เป็นไทยนั้น สิ่งที่ทำง่ายที่สุดก็คือชื่อใหม่ของมัน. เพราะ DB Moment มีแม่เป็นแม่หม่มชื่อ Meta ออกเสียงว่า ‘เมต้า’ แคเติม t เพิ่มเข้าไปอีกตัวก็ได้หลาน Metta อ่านว่า ‘เมตตา’ เป็นไทยดีจริงๆ.

ตัวเนื้อของภาษาไทย

เส้นไม่ควรหนาเท่าตัว Text ของฝรั่ง

เพราะตัวอักษรไทยมีรายละเอียดมาก.

การชดเชยเส้นให้บางลงจะช่วยทำให้โปร่งขึ้น.

เปลี่ยน

ก ก ก

DB Moment X

ก ด ต

DB Metta X

การสร้าง DB Metta ไม่มีปัญหาหนัก โดยภาพรวมเราปรับจาก DB Moment ได้ค่อนข้างราบรื่น มีเพียงบางตัวเท่านั้นที่แค่เติมหัวกลมไม่พอ ต้องแปลงเส้นให้ใกล้ตัวเนื้อของไทยมากขึ้น.

ตัว ด, ต ต้องเพิ่มคอ เพราะชิ้นเอาตัว ด ของ Moment เดิมมาเติมหัวจะดูเป็น ถ มากกว่า ด สับสนตาย.

ตัว ท ปรับเส้นโค้งกลาง ทำร่องมุมกับเส้นหน้าให้เห็นชัดขึ้น.

ตัว พ เปลี่ยนจากแบบเส้นกลางตั้งฉากเป็นหักฟันปลาแบบตัวเนื้อที่คุ้นเคย.

ตัว ร กลับมาใช้เส้นตั้งตรงแบบไทย (ฝากตัว S ไว้กับ DB Moment!)

พวกขมวดม้วน น, ม ใส่ให้ชัดๆ ลิมตัว น, ม ของ DB Moment ไปได้เลย.

ที่ช่วยให้แปลกตามากโข คือ ชุด สระอิ อี อี อี เลือกแบบเส้นนอนเป็นเส้นเดี่ยว เพราะคิดว่าคนไทยคุ้นเคยแล้วกับฟอนท์ 'ลูกครึ่ง' Tahoma อักษรไทยสังเกตให้ดีเส้นนอนของรูปสระจะโค้งโย้ไปทางขวามือ เปลี่ยนแบบเส้นโค้งบนของตัวอักษร DB Metta ทั้งชุด (ไม่โค้งเป็นวงเล็บคว่ำแบบ Tahoma)

กขคคขงจจจชฌญฎฐฏฐฑฒณดตถทธนบปผฝพฟภมยรฤลฎลาศษสฬพธ ๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789

กขคคขงจจจชฌญฎฐฏฐฑฒณดตถทธนบปผฝพฟภมยรฤลฎลาศษสฬพธ ๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789

กขคคขงจจจชฌญฎฐฏฐฑฒณดตถทธนบปผฝพฟภมยรฤลฎลาศษสฬพธ ๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789

กขคคขงจจจชฌญฎฐฏฐฑฒณดตถทธนบปผฝพฟภมยรฤลฎลาศษสฬพธ ๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789

DB Metta X Light, Regular, Medium, Bold

ท พ น ม

DB Moment X

ท พ น ม

DB Metta X

ภาพรวมที่ได้ออกมา แทนที่ DB Metta จะใช้เป็น ตัวเนื้อร่วมกับตัวพาดหัว DB Moment เท่านั้น กลับกลายเป็นว่าเอามาพาดหัวจะดูน่าสนใจไปอีกแบบ.

ถ้าขยายใหญ่ขึ้นมาจะสังเกตเห็นหัวขมวดม้วนหักพวก ช ข ท แปลกตาออกไป เพราะมันม้วนกลับคล้ายไม้หันอากาศ! (เคยลักโก๋ทดลองใช้มาแล้วใน DB EuroThai) ในแง่ตัวพิมพ์แล้วไม่ผิดอะไรที่จะเป็นแบบนี้ ตราบใดที่มันยังอ่านได้ไม่สับสนกับตัวอื่นๆ. แต่ในแง่ตัวเขียนมาตรฐานราชบัณฑิตยสถาน คงผิดชั้นประหารเจ็ดชั่วโคตร! ความจริงการลดรูปหรือเปลี่ยนรูปในตัวพิมพ์ไทยเกิดขึ้นตั้งแต่ตัวตะกั่ว ฝ.ศ. ยุคโบราณแล้วครับ ฐานตัว ฐ เป็นแบบ ฎ ซฎา ไม่ใช่แบบ ฎ ปฎัก ซึ่งก็ผิดเหมือนกันแต่ก็ยังมีนิยมใช้มาจนถึงทุกวันนี้. ดังนั้นผู้ใหญ่ ครูบาอาจารย์ในกระทรวงศึกษา ยันกระทรวงวัฒนธรรม โปรดได้เมตตาอย่าตำหนิเลย.

อย่าลืมหาฟอนท์นี้ชื่อ ดีบี เมตตา นะครับ!